

Loftskipini — koma tey aftur?

Týska loftskipið »Graf Zeppelin« var uppkallað eftir uppfinnara sínum og var serstakliga gjørt til langferðir. Tað kundi vera í luftini í 5 samdøgur og var so glæsiliqt innan sum tey, ið ferðast við teimum nútímans flogförunum í dag als ikki víta um at siga.

Manningin var 39 undir leiðslu av tí 61-ára gamla flogskiparanum Hugo Eckener. Flogskiparnir vóru triggir í tali, triggir

Onglandi, Sovjetsamveldinum, Spania, Australia og Schweiz. Bert tvey av ferðafólkunum høvdu galdið teir 40.000 markar-

»Graf Zeppelin« sveimar yvir skýskrávarunum í New York

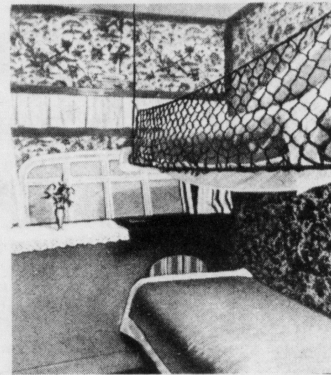
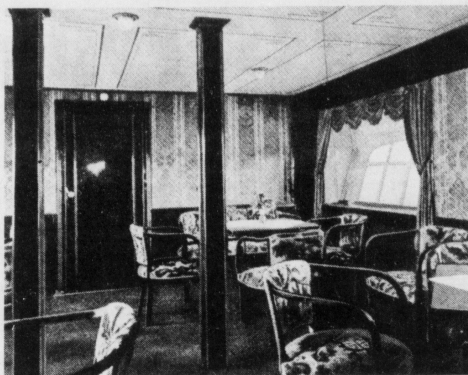
navigatørar, seks ródursmenn, fyra motorpassarar, ein elektrikari, fimtan mekanikarar, tveir fjarritarar, ein gass-umsjónarmaður, ein hovmeistari, ein messudrøngur og ein kokkur.

20 ferðafólk úr 9 londum

Tey tjúgu ferðafólkini vóru úr níggju ymiskum londum: seks amerikanarar, fimm týskarar, triggir japanarar og eitt úr hvørjum av hesum londum:

nar, sum ferðin kostaði, hini vóru antin send av stjórnunum sínum ella boðin við sum gestir.

Tey flestu av ferðafólkunum vóru umboð fyri pressuna, og serstakliga var tað amerikanski blaðkongurin William Randolph Hearst, sum hevði lovað at gjalda munandi part av útreiðslunum móti at fáa einkarrætt til at senda frásagnir frá ferðini. Hvørt ferðafólkið slapp at hava 20 kilo av víðferi og eina skrivimaskinu við sær.

So hugnalig var matarhellin umboð á »Graf Zeppelin«. Høgrumegin sæst ein av kahúttunum

Tey fara

Í lýsingini t. 15. aug. 1929 varð tað stóra týska loftskipið gjørt til reiðar at lætta sær á frá stóðini í Friedrichshafen við Boden-vatnið. Ferðin skuldi ganga tvørtur um eystur-Europa og Sibiria til Tokyo, yvir tað endaleysa Kyrrahavið til Los Angeles, tvørtur um amerikanska meginlandið til New York og so heimaftur. Ein tilik ferð er ongantið gjord fyrr ella eftir-siðan við einum loftskipi.

Spennurinn millum áskoðararnar var ófóru, tá Eckener gav boðini: — So fara vit! Tá loftskipið var farið á flog og ferðafólkið hevði sett seg við tað hugnaliga morgunmatarborðið, kom ein av flogskiparanum og segði frá, at á fyrsta teininum av ferðini til Japan mátti sparast upp á vatnið. »Vit ætla okkum ikki at stóða nakra staðni á leiðini fyrri at fáa okkum meira útgerð,« legði hann brosandir aftrat.

Hvítir dúkar og dýrabært postalin

Seks tímar seinni sveimaði loftskipið inn yvir tað veitsluskrýdda Berlin. Allar gotur vóru flaggskryddar, og mannfjöldin rópti: »Auf Wiedersehen!« Uttan fyrri Stettin fingur ferðafólkini morgunmat við trimum rættum. Á borðunum vóru hvítir dúkar,

dýrabært postalin og fin glos — har varð ikki sitið og vígað við einum biligum plastbakka á knøunum sum nú í jetöldini! Seinnaparturin leið skjótt — skrivimaskinurnar gingu heitar og fototólini klikku. Danzig heilsaði loftskipinum við øllum kirkjuklokkunum í býnum, í Königsberg var allur býurin á fótum og fólk veittraðu sum óð. Stutt eftir midnátt, tá loftskipið nærkaðist Ural-fjallunum, sá ferðafólkið eina óvanliga sjón: Ein veldugur skógareldur var ikomin og jørðin sást næstan ikki fyrri eldi og royki.

Næstan líka stórt sum eitt ferðamannaskip

Bæði manning og ferðafólki tóktist hetta loftskip næstan líka so trygt sum nakað ferðamannaskip. Men loftskipið var eisini stórt — 236,5 metrar langt, 33,7 metrar høgt og 30,5 metrar har tað var breiðast, men í mun til hesa risastødd var vektin lítil, einans 55 tons. Tann sigardánaði skrokkurin hevði 17 rúm, sum vóru full av vatnsevní (brint). Veggirnir í hesum rúmunum vóru gjordir úr samanlimaðum neytavilum. Sjálvstykkið var gjørt úr tjúkkum tilfari, sum uttan var málað við einum serligum silvurliti, sum skuldi verja móti sólargeislunum.

Í stálkáplum undir sjálvum skipinum hingu fimm motorar, hvør við 12 cylindarum og 530 hestar til stóðdar Mesta ferðin hjá loftskipinum var 128 km/t. Hetta ljóðar kanska ikki av tað nógvum, tá mett verður saman við nútímans flogfær, men teinurin, sum loftskipið kundi flúgva, var heilar 12.000 km!

Tann 19. aug. kom loftskipið til tann einsliga býin Jakutsk við ána Lena, og har varð kransur blakaður niður til minnis um teir týsku kriggsfangarnar, sum høvdu mist lívið í Sibiria.

Vatnið

frá »das Vaterland«

75 tímar eftir avstaðferðina kom loftskipið tíðliga á kveldi til tað flaggskrydda Tokyo. Tá tað lendi, stóðu 50.000 japanarar fyrri teimum og róptu hurra. Meðan teir fingust við at lenda,

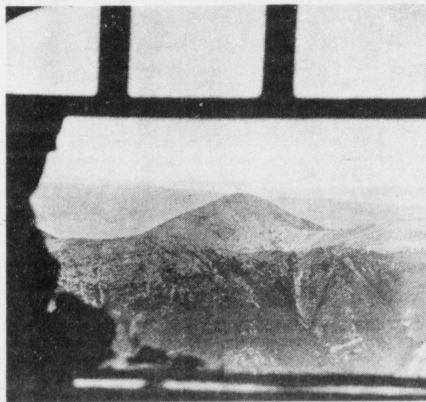
rann nakað av vatnbarlastini niður, so nakrar týskar damur, ið har stóðu, vórðu ígjøgnum. Ein teirra helt fagnandi fyrri, meðan tárini runnu henni niður eftir kjálkunum: »Hatta ger ikki petti — tí hatta er vatn úr das Vaterland!«

Fyri bæði manning og ferðafólk var hetta ein sonn ævintýrferð. Tann 1. sept. gekk leiðin heimaftur frá New York yvir Azurnar . . . Kap Finisterre . . . Santander . . . Bordeaux og so: Friedrichshafen, sum lá har flaggskrytt. Henda ferðin runt um knøttin var gjord eftir 20 samdøgum, fyra tímar og fjúrtan minuttir. Av hesum hevði loftskipið verið 12 samdøgum, fyra tímar og fjúrtan minuttir. Av hesum hevði loftskipið verið 12 samdøgur, tólv tímar og 20 minuttir í luftini.

Ferðirnar fáa bráðan enda

Í árunum 1932—37 fleyg »Graf Zeppelin« regluliga millum Týsklands og Rio de Janeiro. Meira enn 13.000 ferðafólk vórðu flutt á hesum ferðum, sum vóru 590 í tali uttan at nakað óhapp hendi, men t. 6. mai 1937 sprongdist loftskipið »Hindenburg«, sum var uppafgur glæsiligari, í luftina í Lakehurst, og 35 fólk lótu liv í eldinum. Hetta fekk týskarar at halda uppat við loftskipaferðunum.

Men í dag eru mong lond aftur farin at byggja loftskip, bæði Týskland, Ongland, Frakland, Eysturriki og Sovjetsamveldið, so ikki er óhugsandi at hesi stóltu færa enn einaferð fara at koma aftur til heiður og æru, og ein stóran fyrirun hava tey: teimum nýtist ikki hesar longu og dýru flogvøllirnar.

Stanovoj-fjellini í Sibiria sæð úr stýrhúsinum á loftskipinum. Á myndini høgrumegin eru teir komnir til Tokyo, har stór mannfjöld tekur móti teimum

